

**Een Miljoen Bomen is een complex project.
Het is daarom nodig vooraf enige informatie te geven.**

- Het project wordt uitgevoerd op het droge en hete platteland van het Sangli district in het zuidoosten van de deelstaat Maharashtra in India.
- Projecteigenaar is Yerala Projects Society (verder YPS), een Indiase NGO en een zeer bekwame organisatie om mee samen te werken. YPS heeft al ruim 15 jaar met boeren samengewerkt in uiteenlopende projecten. Het project is zó ontworpen dat het naadloos aansluit bij de belangen van de boeren.
- YPS heeft een eigen proefboerderij die een belangrijke ondersteunende rol speelt.
- Weerbaar maken tegen de gevolgen van de klimaatverandering is mogelijk door het aanplanten van een miljoen bomen en struiken. Anders zal het gebied veranderen in steppe en zullen de dorpen ontvolken.
- Het verbeteren van de bodemvruchtbaarheid is net zo bepalend als voldoende water.
- Het imago van het boerenleven is laag. Als de arbeid winst oplevert en de bodem vruchtbaar wordt geeft de arbeid weer plezier en voldoening. Dat is mede leidend geweest bij het inrichten van dit project.
- Er zijn drie soorten deelnemers:
  1. Boeren en boerinnen.
  2. Alleenstaande vrouwen uit onze aanvankelijke doelgroep.
  3. Lokale gemeenschappen: scholen, tempels, moskeeën en beheerders van gronden die gemeentelijk worden beheerd.

**TUSSENTIJDSE IMPACTANALYSE VAN HET PROJECT EEN MILJOEN BOMEN
(2018 t/m 2023) per 1-7-2021**

INPUT

Te werven bedrag € 1.150.000. Deelnemersbijdrage € 550.000 (voor 85 procent in arbeid) + beschikbaar stellen van 0,4 hectare landbouwgrond. De staf van YPS wordt voor een aanzienlijk deel in beslag genomen door dit project. Deze kosten zijn deels opgenomen in de begroting.

ACTIVITEITEN

5.000 boeren, boerinnen, arme, alleenstaande vrouwen, beheerders van scholen, tempels, moskeeën en gemeentelijke terreinen, planten in de loop van de jaren 2019 t/m 2023 ieder 200 bomen en struiken aan op hun eigen akker en kweken die 5 jaar lang zorgvuldig op. In 2018 is hieraan vooraf gaand een pilot uitgevoerd.

GESTELDE DOELEN

1. Er groeien 1 miljoen bomen en struiken.
2. Het microklimaat is substantieel verbeterd.
3. De bodem wordt vruchtbaar.
4. Kleinschalige land- en tuinbouw en veeteelt wordt winstgevend.
5. De gezondheid neemt toe.
6. De samenwerking van de boeren in de regio wordt beter.
7. De genderpatronen voor de vrouwen die meedoen verbeteren.
8. Breed gedragen watermanagement komt in zicht.
9. Het project wordt in wijdere omgeving gekopieerd.
10. Het project verhoogt de kwaliteit van leven in de hele regio (22 dorpen, samen 45.000 inwoners).

OUTPUT (telbare resultaten)

1. Na de pilot en 2 jaar van 1.000 deelnemers staan er ruim 400.000 gewassen in goede conditie (op schema dus).
2. In de schaduw van de aanplant worden groenten en kruiden gekweekt. Het verbeterde microklimaat maakt dit mogelijk en ....
3. De bodem is vruchtbaarder geworden.
4. Verschillende producten worden al geoogst waaruit blijkt dat de winstgevendheid van de bedrijfjes positief beïnvloed wordt.
5. Door het gebruik van de oogsten van de gewassen wordt het dagelijks menu van de deelnemers en hun gezinnen beter. De gezondheid verbetert.
6. De deelnemers vragen familie, burens en vrienden om ook mee te doen aan het project en dat gebeurt inderdaad. De saamhorigheid groeit, het blijkt tijdens bedrijfsbezoeken.
7. De vrouwen worden door de boeren van harte geaccepteerd en ook geholpen als dat een keer nodig is.
8. Wij zien wel watermanagement dat door YPS wordt uitgevoerd maar nog geen actieve participatie van de boeren.
9. Er zijn nu 15 deelnemers die buiten ons werkgebied wonen. Het project wordt al wel in wijdere kring bekend. Maar wij kennen nog geen mensen die op eigen initiatief en op eigen kosten bomen zijn gaan aanplanten.
10. Er heerst een opgewektere stemming in de dorpen. Veel deelnemers voegen eigen activiteiten aan het project toe.

Voor de eerste zeven gestelde doelen is het duidelijk dat die tot dusver zijn gerealiseerd.

OUTCOME (het effect van die telbare resultaten).

- **De gewassen:** 85 tot 90 procent van de aangeplante gewassen houdt stand. Dat geeft de deelnemers een gevoel van vertrouwen. Het kan dus wel. Die gedachte overheerst. Het zet aan tot actie. “We hebben het zelf in de hand”.
- **De bodemverbetering:** Door de training vooraf is voor iedereen duidelijk geworden dat het vruchtbaar maken van de bodem net zo belangrijk is als voldoende water. Er zijn boeren die nu een koe kopen om over voldoende mest te beschikken.
- **Het imago van het boerenleven** is laag. Als de arbeid winst oplevert verbetert ook het imago. Omdat de grond vruchtbaarder wordt stijgt ook de waarde ervan. De boeren blijven niet arm. Ook dat zal het imago positief gaan beïnvloeden.
- **De boeren:** Van slachtoffers van de klimaatveranderingen veranderen zij in agrarische ondernemers, die kansen zien, keuzes maken en uit zijn op goede resultaten. Iedereen neemt de verantwoordelijkheid voor de eigen akker.
- **De arme en alleenstaande vrouwen:** Zij zijn gewend om genegeerd te worden; in dit project worden zij geaccepteerd door de boeren en blijken zij goede collega’s voor elkaar te zijn. Zij voegen hun specifieke eigenschappen toe waardoor het project aan kwaliteit wint.
- **De lokale gemeenschappen (scholen, tempels, moskeeën en gemeentelijke terreinen):** Deze circuits geven het bomenproject bekendheid en acceptatie in alle dorpen en zij helpen bij het werven van deelnemers voor de nog komende jaren.
- **De samenlevingen in de dorpen:** Mensen zien een betere toekomst ontstaan. Ze werken met meer energie en plezier en dat werk geeft nu voldoening. Zij zien zowel hun dagelijkse maaltijden als hun inkomen verbeteren. Oude gebruiken komen in herinnering (zoals bijvoorbeeld koeienurine met kruiden om ongedierte te bestrijden). Het blijkt dat de beter gesitueerde boeren de arme boeren en de vrouwen succesvol mee trekken in het project. En er wordt gedebatteerd over verschillende technieken, er worden vragen gesteld en er ontstaan ideeën. Dat stemt overeen met conclusies uit het rapport “Minder pretentie, meer ambitie” van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR). “Als de ”middenstand” bij projecten betrokken is kan echte ontwikkeling in bredere zin ontstaan. Bij projecten voor alleen de armste doelgroepen bestaat die kans niet.”
- **Het regionale bedrijfsleven:** Krijgt omzet. Zeven kwekerijen krijgen grote orders gedurende vijf jaar.
De deelnemers bestellen hun aandeel gewassen (ruim € 45.000) her en der in de regio.
Er zijn vijf transportbedrijfjes die het pootgoed bij de deelnemers bezorgen.
Deze transporteurs zullen ook na afloop van het project werk houden. Er moeten dan oogsten worden vervoerd.
Er worden ook regelmatig installaties voor druppelirrigatie besteld in de regio.

Impact (het effect op de missies van YPS en Stichting Jalihal).

De missie van Stichting Jalihal is armoede voor de armsten te bestrijden en hen perspectieven bieden om zelfvoorzienend te worden en (mede daardoor) een redelijk en ook waardig bestaan op te bouwen. Wij hebben, min of meer op tijd, begrepen dat de klimaatverandering in de regio alle eerdere activiteiten te niet zou doen als er geen maatregelen genomen worden die de gevolgen van die verandering hanteerbaar maken. Daaruit is het project Een Miljoen Bomen voortgekomen. Wij zijn van mening dat met dit project het optimale kan worden bereikt dat in ons vermogen ligt.

De missie van YPS houdt in: niet alleen de armsten faciliteren maar ook de gehele regio (heet, droog, afgelegen en verwaarloosd door alle bestuurslagen) van kansen voorzien. Ook bij YPS is het bestrijden van de rechteloosheid van vrouwen een belangrijk doel.

Het effect van de tot nu toe behaalde resultaten is voor YPS reden om er zo snel mogelijk op verder te werken, "het ijzer te smeden nu het heet is". Dat blijkt o.a. uit de onderstaande punten. Daarin spelen twee doctoren biologie een belangrijke rol. Zij zijn enkele jaren geleden met pensioen gegaan, hebben belangrijk bijgedragen aan de vormgeving van het project en zij begeleiden het nauwgezet en met zichtbaar plezier.

- Elke projectactiviteit wordt regelmatig opnieuw beschouwd en bijgesteld als daar reden voor is.
- Alle deelnemers worden vooraf getraind zodat zij vakkundig omgaan met de gewassen.
- Naast de ecologische belangen worden ook de economische belangen secuur gewogen. Aanvankelijk was een brede samenstelling van gewassen leidend (biodiversiteit). Nu loopt er een proef om een aantal akkers aan te planten met slechts enkele gewassen, die economisch in het belang zijn van de boeren.
- De eerste stappen zijn door YPS gezet voor een training over het dagelijkse en huishoudelijke gebruik van de producten die de gewassen opleveren. Tegelijkertijd wordt een opleiding voorbereid over de verwerking van oogsten: Hoe kunnen er producten van worden gemaakt die het hele jaar door verkocht kunnen worden.

Omdat de uitvoering in 2018, 2019 en 2020 goede resultaten laat zien kan gesproken worden van een bewezen aanpak. Dat is één van de voordelen van een meerjarig project. Het effect daarvan op de regio is dat er een positieve sfeer is ontstaan die leidt tot daadkracht. Dat is precies wat YPS beoogt. Er gloort een betere toekomst, ook voor de volgende generaties. Een landbouwsamenleving die overschotten produceert kan handel drijven.

AFSLUITING

Het stemt blij dat alle voordelen van een lagelonenland bij de mensen zelf terecht komen. De prijs die wordt betaald, (inclusief alle bedragen van onze donateurs en alle bijdragen van de deelnemers in arbeid en geld), is nog geen € 2 per boom.